

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Davida Hipšra a soudců JUDr. Tomáše Foltase a Mgr. Lenky Krupičkové v právní věci žalobkyně: **JUDr. I. V.**, zastoupena JUDr. Petrem Čápem, advokátem se sídlem Zámek Dobříš čp. 1, Dobříš, proti žalovanému: **místopředseda Obvodního soudu pro Prahu 2**, se sídlem Francouzská 808/19, Praha 2, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 13. 4. 2018, č. j. 11 A 136/2016 - 39,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I.

[1] Rozhodnutím ze dne 25. 7. 2016, č. j. 40 Spr 8204/2016, místopředseda Obvodního soudu pro Prahu 2 (dále jen „žalovaný“) podle § 7a zákona č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „exekuční řád“), vytkl žalobkyni pochybení při rozhodování o námitkách proti příkazu k úhradě nákladů exekuce ze dne 20. 3. 2016 ve věci sp. zn. 170 EX 534/14.

II.

[2] Žalobkyně podala proti výše uvedenému rozhodnutí žalobu k Městskému soudu v Praze, který ji zamítl rozsudkem ze dne ze dne 13. 4. 2018, č. j. 11 A 136/2016 - 39.

[3] V odůvodnění rozsudku městský soud uvedl, že výtku, kterou žalovaný udělil žalobkyni, je nutné posuzovat v procesních souvislostech konkrétního exekučního řízení. Žalobkyni byly doručeny poslední námitky dne 31. 3. 2016. Poté ještě žalobkyně dne 4. 4. 2016 vydala usnesení o procesním nástupnictví, u kterého vyznačila dne 13. 4. 2016 doložku právní moci. Od tohoto dne již žalobkyni prokazatelně nic nebránilo, aby námitky příslušnému soudu předložila. Mezi posledním úkonem a dnem, kdy žalobkyně námitky předložila soudu, plynulo více než jeden měsíc, což podle městského soudu nelze považovat za jednání „bez zbytečného odkladu“, které by bylo dostatečně rychlé a zcela v souladu se zájmy účastníků řízení. Žalobkyně tak nepostupovala v souladu s § 88 odst. 3 exekučního řádu. Městský soud proto dospěl k závěru, že výše uvedené jednání žalobkyně lze hodnotit jako drobný nedostatek v činnosti žalobkyně, za který jí byla oprávněně uložena výtku podle § 7a exekučního řádu.

III.

[4] Proti tomuto rozsudku podala žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) v zákonné lhůtě kasační stížnost z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s.

[5] Stěžovatelka uvedla, že výtku podle § 7a exekučního řádu je nejmírnějším kárným opatřením, jež lze soudnímu exekutorovi uložit. Při zvažování, zda je namístě uložit kárné opatření, je nezbytné důkladně posuzovat všechna rozhodná kritéria, mezi která nepochybně patří i osoba soudního exekutora a průběh jeho dosavadní exekuční činnosti. Z napadeného rozsudku (stejně jako z rozhodnutí žalovaného) nevyplývá, že by městský soud osobu stěžovatelky a její dosavadní justiční praxi při svém rozhodování jakkoli hodnotil. Stěžovatelka je soudní exekutorkou od 1. 1. 2012. Za tuto dobu nebylo, až do napadeného rozhodnutí žalovaného, v její exekuční činnosti shledáno žádné pochybení. Za této situace je výtku udělená stěžovateli nepřiměřeně přísným opatřením, i kdyby se vytýkaného pochybení skutečně dopustila.

[6] Stěžovatelka dále namítala, že městský soud nesprávně posoudil i samotný skutkový základ jejího jednání. Městský soud hodnotil věcné a časové souvislosti konkrétního exekučního řízení výlučně v její neprospěch. Stěžovatelce by bylo možné vytýkat pochybení, pokud by po dobu od podání námitek, resp. od vydání usnesení o záměně účastníků na straně oprávněného, byla zcela nečinná. Ta však bez zbytečného odkladu, konkrétně tři dny po obdržení návrhu právní zástupkyně nového oprávněného, reagovala na jí předložený návrh dohody o úhradě výdajů účelově vynaložených v daném exekučním řízení ve smyslu poslední věty § 89 exekučního řádu. Tím, kdo pak byl delší dobu nečinný, byl oprávněný JK Property s. r. o. Jeho nečinnost nelze přičítat k tíži stěžovatelce, která na stanovisko oprávněného k jejím návrhům na úpravu dohody čekala právě proto, aby případně mohla vyhovět námitkám proti příkazu k úhradě nákladů exekuce a tím eliminovat nutnost soudního přezkumu tohoto příkazu. Úkony a rozhodnutí, jež stěžovatelka po doručení námitek činila, měly zásadní význam pro její rozhodnutí o námitkách. V tomto směru jsou tedy nesprávné závěry městského soudu, že stěžovatelka nepostoupila námitky bez zbytečného odkladu exekučnímu soudu. Z chronologie popsané již v žalobě je zřejmé, že stěžovatelka ve sporném exekučním řízení postupovala vždy s maximálním urychlením a rozhodně jí nelze vytýkat, že by byla nečinná, že by se v její

pokračování

exekuční činnosti vyskytly průtahy a že by nedbala ochrany práv účastníků exekučního řízení.

[7] Z uvedených důvodů stěžovatelka navrhla, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek zrušil a věc vrátil městskému soudu k dalšímu řízení.

IV.

[8] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že napadený rozsudek městského soudu je věcně správný. Předmětná výtka byla stěžovatelce udělena zcela oprávněně v souladu s § 7a exekučního řádu. V podrobnostech odkázal na své vyjádření k žalobě ze dne 21. 11. 2016, ve kterém shrnul veškerou svou argumentaci. Žalovaný proto navrhl, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost jako nedůvodnou zamítl.

V.

[9] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3, 4 s. ř. s.).

[10] Kasační stížnost není důvodná.

[11] Jelikož stěžovatelka napadá rozsudek městského soudu také pro jeho nepřezkoumatelnost, zabýval se Nejvyšší správní soud nejprve touto stížní námitkou, protože by bylo předčasné, aby se zabýval právním posouzením věci samé, pokud by byl napadený rozsudek nepřezkoumatelný.

[12] Jak vyplývá z konstantní judikatury Ústavního soudu a Nejvyššího správního soudu, má-li být soudní rozhodnutí přezkoumatelné, musí z něj být patrné, jaký skutkový stav vzal soud za rozhodný, jakým způsobem postupoval při posuzování rozhodných skutečností, proč považuje právní závěry účastníků řízení za nesprávné a z jakých důvodů považuje argumentaci účastníků řízení za nedůvodnou (viz nálezy Ústavního soudu ze dne 20. 6. 1996, sp. zn. III. ÚS 84/94, ze dne 26. 6. 1997, sp. zn. III. ÚS 94/97 a ze dne 11. 4. 2007, sp. zn. I. ÚS 741/06, a rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Azs 47/2003 - 130, ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003 - 52, ze dne 1. 6. 2005, č. j. 2 Azs 391/2004 - 62, a ze dne 21. 8. 2008, č. j. 7 As 28/2008 - 75). Meritorní přezkum rozsudku je tak možný pouze za předpokladu, že se jedná o rozhodnutí srozumitelné, které je opřeno o dostatek relevantních důvodů, z nichž je zřejmé, proč soud rozhodl tak, jak je uvedeno v jeho výroku. Tato kritéria napadený rozsudek splňuje, neboť je z jeho odůvodnění zcela zřejmé, jakými úvahami byl při posouzení věci v rozsahu žalobních bodů městský soud veden a k jakému závěru na jejich základě dospěl. Skutečnost, že stěžovatelka se závěry městského soudu nesouhlasí, nepředstavuje důvod pro zrušení napadeného rozsudku pro jeho údajnou nepřezkoumatelnost. V této souvislosti je třeba ještě dodat, že povinnost soudu posoudit všechny žalobní námitky neznamená, že byl městský soud povinen reagovat na každou dílčí argumentaci uplatněnou stěžovatelkou a tu obsáhle vyvrátit; jeho úkolem bylo uchopit obsah a smysl žalobní argumentace a vypořádat se s ní (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 5.

2009, č. j. 9 Afs 70/2008 - 130). V tomto ohledu napadený rozsudek městského soudu plně obстоjí.

[13] Podle § 7a odst. 1 exekučního řádu „[d]robné nedostatky v exekuční a další činnosti exekutora, drobné nedostatky v činnosti exekutorského kandidáta (dále jen ‚kandidát‘) nebo exekutorského koncipienta (dále jen ‚koncipient‘) nebo drobné poklesky v chování ministerstvo, Komora nebo předseda okresního soudu exekutorovi, kandidátovi nebo koncipientovi písemně vytkne“.

[14] Povahou výtky podle citovaného ustanovení se zdejší soud podrobně zabýval v rozsudku ze dne 27. 11. 2015, č. j. 4 As 173/2015 - 31, a následně i rozšířený senát v usnesení ze dne 10. 7. 2018, č. j. 9 As 79/2016 - 41, publ. pod č. 3779/2018 Sb. NSS.

[15] Rozšířený senát ve svém usnesení konstatoval, že „[ú]čelem výtky je možnost flexibilně postihnout takové nedostatky a poklesky, jež svojí menší závažností neodůvodňují zahájení kárného řízení. V praxi se zpravidla jedná o kratší a ojedinělé průtahy v řízení, drobná porušení procesních předpisů, drobné poklesky v chování, které odporují profesním etickým zásadám (např. nevhodné chování vůči účastníkům řízení a dalším osobám, ojedinělé požití alkoholu v pracovní době apod.). (...) Přestože je výtka svou povahou blízká napomenutí či důtce, zároveň se jedná i o nástroj předsedy soudu, vedoucího státního zástupce či dohledových orgánů, který umožňuje zejména udržovat disciplínu a pracovní morálku v rámci justice, řešit drobná pochybení nebo napravovat nesprávné metodické postupy. Posouzení závažnosti porušení povinností je na příslušném orgánu dohledu. Jinými slovy, dohledový orgán rozhoduje, zda určité zjištěné porušení povinností pouze vytkne, nebo pro něj podá kárný návrh. (...) Pokud orgán dohledu shledá, že zjištěné pochybení odpovídá definici drobného nedostatku nebo poklesku (ke skutkům odpovídajícím tomuto druhu profesního pochybení viz bod [55] výše), namítaný postup státnímu zástupci, soudci, notáři nebo soudnímu exekutorovi formálně vytkne. V případě státních zástupců a soudních exekutorů tak musí dohledový orgán učinit bezpodmínečně v písemné podobě; u soudců a notářů může příslušný orgán dohledu výtku udělit i ústně, ovšem musí o ní současně vyhotovit kvalifikovaný záznam, v němž budou uvedeny všechny rozhodné skutečnosti proto, aby výtka formálně mohla vyvolat účinky překážky věci rozhodnuté (tj. záznam musí zejména obsahovat podrobný popis skutku). V obou případech – jak u výtky udělené písemnou formou, tak i u výtky učiněné ústně spolu s písemným záznamem o ní – však dohledový orgán musí svůj postup řádně zdůvodnit a s udělením této výtky dotčeného státního zástupce, soudce, notáře nebo soudního exekutora rovněž seznámit. Předpokladem pro takový postup je ovšem možnost předešlého „slyšení“ dotčené osoby, v němž se může vyjádřit k vymezenému skutku. Kárné provinění jakožto „etalon“ pro posuzování drobných nedostatků a poklesků je koncipováno jako zaviněné jednání či chování. Dovodit subjektivní stránku bude nezbytné i v případě udělení výtky. Vyjádření osoby, již má být výtka udělena, byť rovněž neformálně učiněné, ale z praktických důvodů zachycené a zaznamenané, je tedy důležité pro správné vymezení skutku a jeho právního posouzení v ukládané výtce.“

[16] Přestože výtka je svojí povahou rozhodnutím správního orgánu, její specifický charakter vylučuje aplikaci klasického správního řízení podle části druhé a třetí zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů. Tato zvláštní úprava odpovídá účelu výtky jako neformalizovaného „manažerského“ nástroje řešení méně závažných pochybení. Efektivní využívání výtky vedoucím či dohledovým orgánem je totiž

pokračování

myslitelné pouze za podmínky, že zůstane zachována určitá neformálnost jejího ukládání. Pokud by totiž uložení výtky podléhalo formálnímu správnímu řízení, tento institut by vedle kárného řízení před Nejvyšším správním soudem postrádal svůj smysl. Jelikož ale jakákoli činnost veřejné moci musí podléhat zákonným omezením (viz čl. 2 odst. 3 Ústavy a čl. 2 odst. 2 Listiny základních práv a svobod), musí se uplatnit při i ukládání výtky základní zásady činnosti správních orgánů v § 2 až § 8 správního řádu (viz § 177 odst. 1 správního řádu). Jejich aplikací jsou – s ohledem na neformální povahu výtky – dostatečně zajištěna práva adresáta tohoto aktu proti případné libovůli správního orgánu (srov. rozsudek ze dne 27. 11. 2015, č. j. 4 As 173/2015 - 31).

[17] V nyní posuzovaném případě je zřejmé, že žalovaný postupoval v souladu s výše uvedenými pravidly. Pochybení při rozhodování o námitkách proti příkazu k úhradě nákladů exekuce ze dne 20. 3. 2016 ve věci sp. zn. 170 EX 534/14 stěžovatelce písemně vytknul. V tomto rozhodnutí stěžovatelce sdělil, v čem spatřuje její pochybení, jaká ustanovení exekučního řádu měla svým jednáním porušit a vyjádřil se i k argumentaci, kterou stěžovatelka uvedla na svou obranu. Žalovanému přitom nelze vytýkat, že se v napadeném rozhodnutí výslovně nezabýval osobou stěžovatelky a průběhem její dosavadní exekuční činnosti. Platná právní úprava ani judikatura neurčuje, jaká konkrétní kritéria musí příslušný orgán v případě ukládání výtky posuzovat. Řízení předcházející výtce není kárným řízením a výtka není kárným opatřením. Při písemném vytčení drobného nedostatku tak není na místě hodnocení dalších kritérií jako při uložení kárného opatření. Nejvyšší správní soud v této souvislosti zdůrazňuje, že je věcí příslušného orgánu ujasnit si, o jak závažný delikt v činnosti soudního exekutora se jedná a jaký postup ve věci považuje za odpovídající. V postupu žalovaného tak nelze spatřovat libovůli.

[18] Rovněž nedůvodná je i námitka, že městský soud nesprávně posoudil skutkový základ stěžovatelčina jednání.

[19] Ze správního spisu vyplývá, že stěžovatelka vydala dne 20. 3. 2016 příkaz k úhradě nákladů exekuce, kde určila výši nákladů exekuce částkou 2.466.327,50 Kč a oprávněnému Sberbank CZ a. s. uložila povinnost zaplatit tuto částku do tří dnů od právní moci tohoto rozhodnutí. Proti tomuto příkazu podal dne 29. 3. 2016 námitky povinný, dne 30. 3. 2016 oprávněný a dne 31. 3. 2016 i společnost JK Property s. r. o. Dne 4. 4. 2014 navrhl oprávněný Sberbank CZ a. s. s odvoláním na smlouvu o postoupení pohledávky ze dne 17. 2. 2016 vstup společnosti JK Property s. r. o. do exekučního řízení na místo oprávněného. Dne 4. 4. 2016 rozhodla stěžovatelka usnesením o procesním nástupnictví na straně oprávněného, které nabylo právní moci ke dni 12. 4. 2016. Dne 19. 5. 2016 byla Obvodnímu soudu pro Prahu 2 i stěžovatelce doručena stížnost společnosti Sberbank CZ a. s. ve věci průtahů exekučního řízení ve vztahu k námitkám proti příkazu. Téhož dne sepsala stěžovatelka tři předkládací zprávy pro předložení námitek proti příkazu soudu. Přípisem ze dne 24. 5. 2016 sdělila stěžovatelka účastníkům řízení, že námitkám proti příkazu nevyhověla a postupuje je společně s exekučním spisem k rozhodnutí exekučnímu soudu. Zásilka obsahující předložení námitek a exekuční spis byla odeslána poštou dne 26. 5. 2016 a exekučnímu soudu byla doručena dne 27. 5. 2016. Dne 30. 5. 2016 zaslal žalovaný stěžovatelce předmětnou stížnost a současně ji vyzval k vyjádření ke stížnosti a předložení exekučního spisu sp. zn. 170 EX 524/14.

[20] Podle § 88 odst. 3 exekučního řádu „[ú]častník řízení může podat u exekutora proti příkazu námitky do 8 dnů od doručení. Pokud exekutor v plném rozsahu námitkám nevyhoví, postoupí je bez zbytečného odkladu soudu (§ 45), který o námitkách rozhodne do 15 dnů. Případné vyjádření k námitkám adresované soudu exekutor doručí také tomu, kdo námitky podal.“

[21] Z citovaného ustanovení vyplývá, že námitky jsou zvláštním druhem opravného prostředku proti příkazu k úhradě nákladů exekuce, pro který zákon na rozdíl od běžného opravného prostředku v exekučním řízení (odvolání) stanoví kratší lhůtu pro podání i pro rozhodnutí. Toto ustanovení nelze vykládat tak, že by soudní exekutor nebyl vázán žádnou lhůtou pro vlastní posouzení námitek. Lhůta „bez zbytečného odkladu“ platí jak pro případné plné vyhovění námitkám, tak pro jejich postoupení k rozhodnutí exekučnímu soudu. Pokud tedy soudní exekutor obdrží včasné námitky proti příkazu k úhradě nákladů exekuce, musí těmto „bez zbytečného odkladu“ buď plně vyhovět, nebo je v téže lhůtě postoupit exekučnímu soudu k rozhodnutí.

[22] Ze zjištěného skutkového stavu je zřejmé, že námitky proti příkazu k úhradě nákladů exekuce byly stěžovatelce doručeny postupně v období od 29. 3. 2016 do 31. 3. 2016. Tyto námitky spolu s předkládacími zprávami a exekučním spisem však stěžovatelka postoupila exekučnímu soudu až dne 26. 5. 2016, tedy až po téměř dvou měsících. Takové časové rozmezí mezi podáním námitek a jejich postoupením exekučnímu soudu nelze považovat za jednání „bez zbytečného odkladu.“ Nejvyšší správní soud se proto ztotožňuje s městským soudem, že stěžovatelka nepostupovala v souladu s § 88 odst. 3 exekučního řádu. Žalovaný proto nepochybil, když stěžovatelce tento drobný nedostatek v exekuční činnosti písemně vytknul.

[23] Pro úplnost Nejvyšší správní soud dodává, že tvrzení stěžovatelky, že nebyla nečinná, neboť v rozhodné době jednala o uzavření dohody o úhradě nákladů exekuce s novým oprávněným JK Property s. r. o., je pro posouzení dané věci irrelevantní. V této souvislosti je třeba zejména uvést, že žalovaný neudělil stěžovatelce výtku pro obecnou nečinnost při provádění exekuce, ale pouze za prodlevu při postoupení námitek k rozhodnutí soudu. Pokud jde o jí tvrzenou snahu o uzavření dohody se společností JK Property s. r. o., pak v době rozhodování žalovaného nebyl v exekučním spisu založen žádný záznam o takovém jednání. Navíc taková aktivita nesouvisela s vyřízením námitek společností Sberbank CZ a. s. a povinného. Společnost JK Property s. r. o. nebyla v době vydání příkazu k úhradě nákladů exekuce účastníkem řízení a jí podané námitky byly v předkládací zprávě stěžovatelkou správně označeny za podané neoprávněnou osobou. Námitkami napadený příkaz se této společnosti tedy nijak netýkal.

[24] S poukazem na shora uvedené důvody Nejvyšší správní soud zamítl kasační stížnost jako nedůvodnou (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

[25] Soud rozhodl o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatelka nebyla v řízení o kasační stížnosti úspěšná, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému, jemuž by jinak právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti příslušelo, soud náhradu nákladů řízení

pokračování

nepřiznal, protože mu v řízení o kasační stížnosti nevznikly žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 6. června 2019

Mgr. David Hipšr
předseda senátu